

ZARZĄDZENIE Nr 451/2023
PREZYDENTA MIASTA ŁODZI
z dnia 28 lutego 2023 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących
projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”.

Na podstawie art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz § 4 pkt 2, § 15 i § 17 ust. 1 Zasad i trybu prowadzenia konsultacji społecznych w mieście Łodzi, stanowiących załącznik do uchwały Nr XX/786/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia Zasad i trybu prowadzenia konsultacji społecznych w mieście Łodzi (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 1636), zmienionej uchwałą Nr XXXI/1033/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 października 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 5757)

zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzam przeprowadzenie z mieszkańcami miasta Łodzi konsultacji społecznych, zwanych dalej konsultacjami, w terminie określonym w ogłoszeniu w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych, które stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

2. Przedmiotem konsultacji jest projekt „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”.

3. Celem konsultacji jest zebranie propozycji i opinii mieszkańców miasta Łodzi na temat projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierzam Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierzam Dyrektorowi Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łodzi.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

PREZYDENT MIASTA

Hanna ZDANOWSKA

OGŁOSZENIE

Prezydent Miasta Łodzi ogłasza przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”.

§ 1. 1. Ogłaszam przeprowadzenie w terminie od dnia 8 marca 2023 r. do dnia 15 marca 2023 r. konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Łodzi, których przedmiotem jest projekt „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”, stanowiący załącznik Nr 1 do ogłoszenia.

2. Celem konsultacji jest zebranie propozycji i opinii mieszkańców miasta Łodzi na temat projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”.

3. Jako grupę interesariuszy, których uczestnictwo w konsultacjach jest szczególnie pożądane z punktu widzenia tematyki konsultacji i interesu publicznego, określa się mieszkańców miasta Łodzi.

§ 2. 1. Formularz konsultacyjny wraz z materiałami informacyjnymi będzie dostępny od dnia 28 lutego 2023 r.:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi (<http://bip.uml.lodz.pl>);
- 2) na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi (www.lodz.pl/decydujemy);
- 3) w sekretariacie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Kilińskiego 102/102a.

2. Materiały informacyjne, o których mowa w ust. 1, będą również:

- 1) dostępne na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Łodzi;
- 2) rozesłane do jednostek pomocniczych Miasta Łodzi – rad osiedli.

§ 3. Konsultacje społeczne dotyczące projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025” zostaną przeprowadzone w formach:

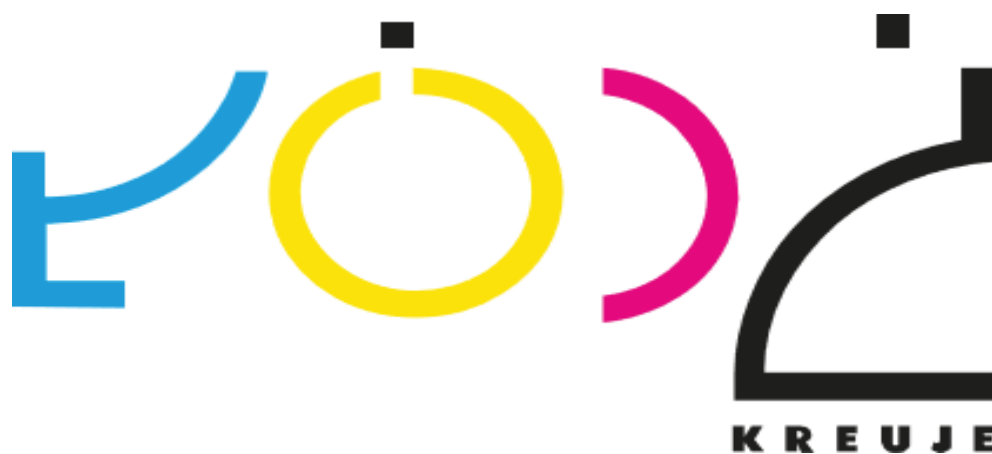
- 1) protokolowanego publicznego spotkania konsultacyjnego z mieszkańcami umożliwiającego wymianę propozycji i opinii, które odbędzie się w dniu 13 marca 2023 r. w sali warsztatowej przy ul. Tuwima 10 w Łodzi w godzinach 17.00-19.00;
- 2) zbierania propozycji i opinii na piśmie, w tym drogą elektroniczną z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego, którego wzór stanowi załącznik Nr 2 do ogłoszenia, w terminie od dnia 8 marca 2023 r. do dnia 15 marca 2023 r.

§ 4. Wypełnione formularze konsultacyjne należy przekazać:

- 1) drogą elektroniczną na adres: wpis@mops.lodz.pl;
- 2) drogą korespondencyjną na adres: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi, ul. Kilińskiego 102/102a, 90-012 Łódź;
- 3) w zaklejonej kopercie, do wrzutni przeznaczonej do tego celu znajdującej się w portierni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Kilińskiego 102/102a, czynnej w godzinach pracy Ośrodka, tj.: poniedziałek 8.00 – 16.00, wtorek 9.00-17.00, środa, czwartek i piątek w godzinach 8.00-16.00.

§ 5. Nie będą rozpatrywane propozycje i opinie:

- 1) przekazane w innej formie niż na formularzu konsultacyjnym (za wyjątkiem propozycji i opinii zgłoszonych podczas spotkania z mieszkańcami);
- 2) złożone na formularzu konsultacyjnym z datą wpływu przed dniem 8 marca 2023 r. albo po dniu 15 marca 2023 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Diagnoza pieczy rodzinnej w Mieście Łodzi	3
III. Diagnoza pieczy instytucjonalnej w Mieście Łodzi	10
IV. Usamodzielnienie wychowanków	15
V. Cele i kierunki Programu	18
VI. Finansowanie Programu	24
VII. Monitorowanie i ewaluacja Programu	29

I. WPROWADZENIE

„Program rozwoju pieczy zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025” został opracowany na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.). Podstawę prawną programu stanowi art. 180 pkt 1 ww. ustawy, zgodnie z którym do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Założenia niniejszego programu stanowią kontynuację kierunków rozwoju określonych w ww. ustawie i jej przepisach szczegółowych oraz „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Łodzi na lata 2019-2022”.

Celem głównym Programu jest wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju pieczy rodzinnej oraz organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą.

Do opracowania Programu został powołany przez Prezydenta Miasta Łodzi Zarządzeniem nr 1842/2022 z dnia 12 sierpnia 2022 r. Zespół ds. „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”. Do współpracy zaproszono przedstawicieli instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzinnej pieczy zastępczej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.

„Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023–2025” zawiera diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie Miasta Łodzi, dokonaną w oparciu o dane z lat 2019-2021 oraz dane za I półrocze roku 2022. Określa on kierunki działań w powyższym zakresie w trzyletniej perspektywie czasowej oraz priorytety i zakres działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w Łodzi.

II. DIAGNOZA PIECZY RODZINNEJ W MIEŚCIE ŁODZI

Według art. 182 ust. 1 ww. ustawy, zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Na terenie Miasta Łodzi organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej zostało wyznaczone, zgodnie z Zarządzeniem Nr 7325/VIII/21 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 25 maja 2021r., Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Wydział Pieczy Zastępczej mający siedzibę przy ul. Małachowskiego 74 w Łodzi i będący w strukturze organizacyjnej CAPZ (zarządzenie nr 1898/2022 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 24 sierpnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie regulaminu organizacyjnego jednostki budżetowej o nazwie Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej).

Tabela 1**Rodzinne formy pieczy zastępczej funkcjonujące na terenie Miasta Łodzi w latach 2019-2022 (I półrocze 2022 r.)**

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2019		2020		2021		I-VI 2022	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodz. zastępcze spokrewnione	709	905	718	923	717	930	600	762
Rodz. zastępcze niezawodowe	264	309	266	311	273	312	230	260
Rodz. zastępcze zawodowe	28	83	28	81	31	90	26	155
Rodz. zastępcze zawodowe specjalistyczne	23	30	23	31	29	40	27	37
Rodz. zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	18	61	18	67	18	70	19	48
Rodzinne domy dziecka	25	159	28	181	32	205	34	179
Razem	1057	1547	1080	1595	1100	1647	936	1441

Źródło: Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

Analizując powyższe dane przedstawione w Tabeli 1 zauważalny jest nieznaczny wzrost rodzin zastępczych spokrewnionych w latach 2019 i 2021. Podobnie jest w przypadku rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych czy rodzin zastępczych specjalistycznych. I tak w roku 2019 było 1057 rodzinnych form opieki nad dziećmi, a w 2021 – 1100 rodzinnych form opieki. W I półroczu 2022 roku zauważyć można znaczny spadek rodzinnych form opieki nad dzieckiem. Spadła również ilość dzieci umieszczanych w rodzinnych formach opieki.

Nie można tu pominąć znaczącego czynnika, który miał wpływ na ten niewielki wzrost powstawania rodzinnych form opieki, a mianowicie pandemii SARS-Cov-2 i zamrożenie działań w przestrzeni publicznej, ograniczenie szkoleń stacjonarnych na rzecz komunikacji on-line.

Podsumowując, na koniec czerwca 2022 r. ponad 1400 małoletnich znalazło swój dom w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Kolejny wniosek, który nasuwa się po analizie powyższych danych to fakt, że niezmiennie największą grupę opiekunów stanowią od lat rodziny spokrewnione.

Istotnymi informacjami charakteryzującymi łódzką pieczę rodzinną jest wiek dzieci w pieczy rodzinnej oraz przyczyny umieszczenia dzieci.

Tabela 2

Wiek dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej - stan na dzień 30.06.2022 r.

Dzieci w pieczy zastępczej w wieku	W rodzinach zastępczych spokrewnionych	W rodzinach zastępczych niezawodowych	W rodzinach zastępczych zawodowych			W rodzinnych domach dziecka
			Ogółem	Pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	Specjalistycznych	
Poniżej 1 roku	3	3	14	11	0	6
Od 1 roku do 3 lat	32	20	18	8	2	7
Od 4 do 6 lat	71	15	28	12	8	23
Od 7 do 13 lat	265	78	65	17	13	66
Od 14 do 17 lat	272	74	18	0	5	46
Od 18 do 24 lat	119	70	12	0	9	31
Razem	762	260	155	48	37	179

Źródło: Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Zauważyć można, iż najwięcej dzieci do 3 roku życia, ale także w wieku 4-6 lat przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Ta forma pieczy stanowi oparcie dla ponad 800 małoletnich w Mieście Łodzi - jest to stan na 30 czerwca 2022 roku.

Duży odsetek dzieci w wieku 7-13 oraz 14-17 lat przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, co stanowi również element przekształceń w przestrzeni społecznej, gdzie początkowo poszukuje się dla dzieci opieki i wychowania wśród najbliższej rodziny. Dopiero w przypadku, gdy nie jest to możliwe, małoletni zostają umieszczeni w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na podstawie danych zgromadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi, poniżej przedstawione są informacje dotyczące liczby dzieci, które przebywały w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2019-2021, z uwzględnieniem przyczyn umieszczenia.

Tabela 3

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2019-2022 z podziałem na przyczyny umieszczenia.

Przyczyna umieszczenia	2019	2020	2021	I-VI 2022
uzależnienie rodziców	667	689	715	646
- w tym uzależnienie rodziców od alkoholu	577	602	623	560
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	289	292	303	293
pólsieroctwo	88	88	88	93
sieroctwo	53	54	48	52
przemoc w rodzinie	46	46	41	45
niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	32	32	2	10
długotrwała choroba co najmniej jednego z rodziców	47	47	28	28
pobyt za granicą z powodu pracy zarobkowej co najmniej jednego z rodziców	23	23	25	24
nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0	0	3	4
ubóstwo	0	0	1	1
bezrobocie	0	0	0	0
inne	130	149	146	155

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi; Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Analizując przyczyny umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej można zauważyć, iż nadal czynnikiem, który powoduje, że małoletni trafiają do pieczy zastępczej są uzależnienia rodziców, a w szczególności uzależnienie od alkoholu.

Jest to tendencja utrzymująca się od wielu lat, dlatego też niezwykle istotne jest podjęcie działań o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym, celem ograniczenia i eliminacji tego czynnika.

Obok nadużywania alkoholu istotnym czynnikiem mającym wpływ na umieszczenia dzieci w łódzkiej pieczy zastępczej jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stanowi to ważny sygnał, że w ostatnich latach wzrasta liczba rodziców, którzy powinni być objęci szeregiem działań o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym z zakresu wychowania i opieki nad dziećmi. Koniecznym wydaje się systematyczne monitorowanie tej sytuacji, powołanie interdyscyplinarnych zespołów, by opracować program wsparcia dla rodziców, uwrażliwić pracowników edukacji, aby dość wcześnie diagnozowali trudności opiekuńczo-wychowawcze - już na etapie wychowania przedszkolnego. Równolegle należy zaproponować rodzicom wsparcie i poszerzyć ofertę edukacyjną, szkoleniową w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, placówkach oświatowych, powołać punkty wsparcia rodziny na każdym łódzkim osiedlu, gdzie specjaliści, tacy jak pedagodzy i psychologodzy, mogliby wspierać rodziców biologicznych w trudach wychowania dzieci.

Mając na względzie zapewnienie dzieciom opieki w formach rodzinnych, Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi podejmuje również starania mające na celu pozyskanie miejsc w rodzinach zastępczych poza Łodzią. Na przestrzeni lat 2019-2021 starania te przynoszą skutek w postaci wzrastającej liczby powiatów, z którymi Miasto Łódź współpracuje w tym zakresie oraz liczby dzieci umieszczonych poza granicami miasta.

W samym roku 2021 zawarto 54 nowych porozumień z władzami innych powiatów, w tym zakresie. Dotyczyły one 52 łódzkich dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej

poza granicami Łodzi. Łącznie Miasto Łódź współpracuje w tym zakresie z 65 powiatami, umieszczając na ich terenie w rodzinnych formach opieki zastępczej 262 dzieci.

W sytuacji, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka nie może okresowo sprawować pieczy nad swoim wychowankiem, obowiązki przejmuje rodzina pomocowa.

Podstawowym powodem umieszczania dzieci w rodzinach pomocowych w Łodzi jest korzystanie przez zawodowe rodzinne formy pieczy zastępczej z przysługującego im prawa do czasowego niesprawowania opieki w związku z wypoczynkiem, który zgodnie z przepisami nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. Dzięki temu znacznie więcej rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka skorzystało z tej formy wsparcia, oddając pod tymczasową opiekę 85 dzieci.

Powyższe zadanie, czyli przyjęcie dzieci pod swą opiekę na relatywnie krótki okres, mogą realizować zarówno funkcjonujące rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka (które już sprawują opiekę długoterminową nad dziećmi im powierzonymi), jak i osoby przeszkolone w tym zakresie, ale niemające na stałe dzieci z pieczy zastępczej pod swą opieką.

Obrazuje tę sytuację poniższa tabela:

Tabela 4

Liczba rodzin pomocowych i dzieci będących pod ich opieką w latach 2019-2022 (I półrocze 2022 r.)

Lata	Liczba rodzin pomocowych	Liczba dzieci pod opieką rodzin pomocowych
2019	14	42
2020	4	14
2021	6	22
I-VI 2022	2	7
Razem	26	85

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

Rodzinna piecza zastępcza winna być, co do zasady, formą przejściową. W związku z tym należy podejmować wszelkie działania wspierające rodzinę biologiczną dziecka, żeby zlikwidować przeszkody, które spowodowały ingerencję sądu rodzinnego we władzę rodzicielską. Każde dziecko ma prawo do wychowywania się w rodzinie biologicznej. Reintegracja rodziny oznacza planowy proces odbudowy więzi rodzinnych, które zostały zerwane lub zachwiane, i trwa do chwili powrotu dziecka do domu. W sytuacji umieszczenia małoletniego poza rodziną naturalną, reintegracja powinna być podjęta jak najszybciej. W ramach tego procesu rodzicom udziela się m.in. porad, mediacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także kieruje na terapię oraz do grup wsparcia. Działania podejmowane na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej winny mieć charakter zespołowy i uczestniczyć w nich powinni m.in. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, pedagodzy szkolni, wychowawcy.

Tabela 5

Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i powróciły do rodziców biologicznych w latach 2019-2022 (I półrocze 2022).

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2019	2020	2021	I -VI 2022
	Liczba dzieci			
Rodziny zastępcze spokrewnione	12	4	11	35
Rodziny zastępcze niezawodowe	3	5	4	20
Rodziny zastępcze zawodowe	1	1	1	11
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	1	3	2	-
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	3	0	0	-
Rodzinne domy dziecka	5	4	8	21
Razem:	25	17	26	87

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

W latach 2019–2021 do rodzin biologicznych powróciło 68 dzieci, co wskazuje, jak istotne jest dalsze wzmocnienie pracy z rodzicami wychowanków pieczy zastępczej w celu reintegracji rodziny. Do większości powrotów dzieci do rodziców naturalnych dochodzi w rodzinach zastępczych spokrewnionych i rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej, których rodzice biologiczni pozbawieni zostali w stosunku do nich władzy rodzicielskiej, zgłaszane są do ośrodków adopcyjnych w celu znalezienia dla nich rodziny adopcyjnej.

Tabela 6

Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i zostały skierowane do rodzin adopcyjnych w latach 2019-2022 (I półrocze 2022).

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2019	2020	2021	I -VI 2022
	Liczba dzieci			
Rodziny zastępcze spokrewnione	0	0	0	4
Rodziny zastępcze niezawodowe	0	1	0	3
Rodziny zastępcze zawodowe	3	1	0	6
Rodzinne domy dziecka	0	2	4	6
Razem:	13	17	20	19

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej w Łodzi

W przypadku, gdy rodziny zastępcze bądź rodzinne domy dziecka nie mogą dalej sprawować opieki nad dzieckiem i nie można znaleźć wychowankowi innej rodzinnej formy pieczy zastępczej, a powrót do domu rodzinnego nadal nie jest możliwy, małoletni kierowany jest do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela 7

Liczba dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej i zostały skierowane do placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2022 (I półrocze 2022).

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	2019	2020	2021	I-VI 2022
	Liczba dzieci			
Rodziny zastępcze spokrewnione	10	4	4	7
Rodziny zastępcze niezawodowe	6	2	2	1
Rodziny zastępcze zawodowe	2	1	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	5	5	8
Razem:	19	14	11	16

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej w Łodzi

Relatywnie niska liczba dzieci opuszczających system pieczy zastępczej z powodu powrotu do rodziny naturalnej lub przysposobienia przez rodzinę adopcyjną (w przypadku pozbawienia przez sąd praw rodzicielskich rodziców biologicznych) wskazuje, że konieczna jest intensyfikacja działań ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej jako organizatora pieczy rodzinnej, sądów, ośrodków adopcyjnych oraz instytucji pozarządowych stawiających w centrum swoich działań pomoc rodzinie i dziecku.

Tabela 8

Dzieci opuszczające rodzinne formy pieczy zastępczej w latach 2019-2022 (I półrocze 2022).

Przyczyna opuszczenia rodzinnych form pieczy zastępczej	2019	2020	2021	I-VI.2022
	Liczba dzieci			
Powrót do rodziny biologicznej	25	17	26	13
Umieszczenie w innej rodzinnej formie	22	12	20	9
Skierowanie do rodziny adopcyjnej	13	17	20	19
Umieszczenie w placówce opiekuńczo-	19	14	11	16
Razem:	79	60	77	57

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

III. DIAGNOZA PIECZY INSTYTUCJONALNEJ W MIEŚCIE ŁODZI

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych należy do zadań własnych powiatu. Zgodnie z zapisami powyższego aktu prawnego, placówki winny zapewnić dzieciom całodobową opiekę i wychowanie. Nowe przepisy sprowadziły rolę instytucjonalnej pieczy zastępczej do zabezpieczenia dobra małoletniego w przypadku, gdy nie może być on umieszczony w rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela 9

Placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Łodzi (stan na 30 czerwca 2022 r.)

Typ placówki opiekuńczo-wychowawczej	Liczba placówek publicznych	Liczba placówek niepublicznych
Socjalizacyjne	15	1
Placówka socjalizacyjna	1	0
Rodzinne	2	10
Interwencyjne	3	0
Specjalistyczno-terapeutyczne	0	3
Razem:	21	14

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Tabela 10

Liczba miejsc organizacyjnych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (stan na 30.06.2022 r.)

Typ placówki opiekuńczo-wychowawczej	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	198	14
Placówka socjalizacyjna	90	0
Rodzinne	16	75
Interwencyjne	42	0
Specjalistyczno-terapeutyczne	0	22
Razem:	346	111

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Tabela 11**Szczegółowy wykaz publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych.**

Lp.	Nazwa placówki	Adres placówki
1.	Dom Dziecka nr 1	ul. Aleksandrowska 123
2.	Dom Dziecka nr 2	ul. Aleksandrowska 137
3.	Dom Dziecka nr 3 „Słoneczna Polana”	ul. Sowińskiego 3
4.	Dom Dziecka nr 4	ul. Marysińska 100
5.	Dom Dziecka nr 5	ul. Małachowskiego 74
6.	Dom Dziecka nr 6 im. S. Jachowicza	ul. Bednarska 15
7.	Dom Dziecka nr 7 im. S. Żeromskiego	ul. Włókiennicza 6 lok. 5U
8.	Dom Dziecka nr 9	ul. Włókiennicza 5 lok. 3U
9.	Dom Dziecka nr 10	ul. Nawrot 31
10.	Dom Dziecka nr 11	ul. Wólczańska 251 m. 2u
11.	Dom Dziecka nr 12	ul. Wólczańska 251 m. 4u
12.	Dom Dziecka nr 13	ul. Wygodna 20
13.	Dom Dziecka nr 14	ul. Gdańska 95 m. 4
14.	Dom Dziecka nr 15	ul. Kilińskiego 206
15.	Dom Dziecka nr 16	ul. Wschodnia 20 lok. 1 U
16.	Dom Dziecka dla Małych Dzieci	ul. Drużynowa 3/5 ul. Lniana 9
17.	Dom Dziecka „Schronienie Zbocze”	ul. Zbocze 2a
18.	Pogotowie Opiekuńcze nr 1	ul. Krokusowa 15/17
19.	Pogotowie Opiekuńcze nr 2	ul. Pawilońska 2/4
20.	Pogotowie Opiekuńcze nr 3	ul. Gazowa 8
21.	Dom Rodzinny „Ciechocińska”	ul. Ciechocińska 10
22.	Dom Rodzinny „Giewont”	ul. Giewont 28

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi.

Na terenie Miasta Łodzi na dzień 30 czerwca 2022 r. funkcjonowało 35 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 13 prowadzonych na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne tj.:

- Fundacja „Dom w Łodzi”,
- Fundacja „Happy Kids”,
- Stowarzyszenie Ewangelizacyjno-Charytatywne „Mocni w Duchu”,
- Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Sióstr Salezjanek.

Tabela 12**Szczegółowy wykaz niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych.**

Lp.	Nazwa placówki	Adres placówki
1.	Dom Dziecka im. Laury Meozzi Z.O.W. „Ochronka Bałucka”	ul. Brauna 5
2.	Dom Dziecka dla Dzieci Chorych	ul. Wierzbowa 13
3.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 1	ul. Czahary 52
4.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 2	u. Godna 13
5.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 3	ul. Jarowa 18/18a
6.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 4	ul. Maszynowa 37
7.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 13	ul. Szwajcera 44
8.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 15	ul. Jasińskiego 52
9.	Rodzinny Dom Dziecka „Happy Kids” nr 16	ul. Stokowska 28
10.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 17	ul. Tkacka 50
11.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 18	ul. Jędrowizna 3
12.	Rodzinny Dom Fundacji „Happy Kids” nr 19	ul. Rieczna 13c, Rydzyński
13.	Dom „Anielisko”	al. Kościuszki 48

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi.

Instytucjonalną pieczę zastępczą objęte są dzieci, które zostały pozbawione możliwości wychowania w rodzinie biologicznej i nie udało się znaleźć dla nich rodzinnego środowiska zastępczego. Sąd rodzinny, biorąc pod uwagę informację o zagrożeniu dobra dziecka, podejmuje działania mające na celu zapewnienie ochrony małoletniemu.

Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej, podobnie jak w rodzinnej, spowodowane jest głównie niewywiązywaniem się rodziców z realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych względem małoletniego.

Tabela 13

Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej ze względu na przyczynę w latach 2019-2022 (I półrocze 2022).

Przyczyna	2019	2020	2021	I-VI 2022
uzależnienie rodziców	282	258	241	217
w tym uzależnienie rodziców od alkoholu	253	241	235	217
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	97	102	94	103
pólsieroctwo	1	15	0	3
sieroctwo	5	5	5	2
przemoc w rodzinie	33	40	52	51
niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	4	4	4	6
długotrwała choroba co najmniej jednego z rodziców	13	8	10	9
pobyt za granicą z powodu pracy zarobkowej co najmniej jednego z rodziców	3	4	3	4
nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	9	5	5	6
ubóstwo	1	1	1	0
bezrobocie	0	0	0	0
inne	52	58	36	44
małoletnie matki	9	9	5	1

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Z dokonanej analizy wynika, iż w latach 2019 – 2021 podstawową przyczyną umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Łodzi było uzależnienie rodziców od alkoholu oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Zarówno liczba dzieci, które doświadczyły w danym roku pobytu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, jak i liczba dzieci przebywająca w tego typu placówkach wg. stanu na ostatni dzień każdego roku utrzymuje się na stałym wysokim poziomie.

Celem zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, a tym samym realizując art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 09.06.2011 r. , ustalono roczne limity rodzin zastępczych.

W latach 2023-2025 zakłada się:

- W roku 2023 zawarcie 7 umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi.
- W roku 2024 zawarcie 9 umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi.
- W roku 2025 zawarcie 10 umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi.

Pomimo zwiększenia zakresu działań mających na celu powstawanie nowych form rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi, a także działań , które wpisują się w kampanię społeczną „Rodzina jest dla Dzieci”, liczba małych, którzy zostają umieszczeni w pieczy instytucjonalnej utrzymuje się na wysokim poziomie. Ich liczba stale przekracza ilość miejsc organizacyjnych w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, co może implikować powstawanie nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Łodzi. Rozważenie tego rozwiązania wydaje się być zasadne w sytuacjach, kiedy priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa małym dzieciom.

Tabela 14

Dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2019-2022 (I półrocze 2022) w placówkach publicznych i niepublicznych.

Typ placówki	2019		2020		2021		I poł 2022	
	placówki publiczne	placówki niepubliczne	placówki publiczne	placówki niepubliczne	placówki publiczne	placówki niepubliczne	placówki publiczne	Placówki. niepubliczne
socjalizacyjne	336	20	300	18	298	15	189	12
placówka socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	154	0	70	0	187	0	57	0
interwencyjne	176	0	167	0	219	0	92	0
rodzinne	17	35	17	59	20	78	15	77
specjalistyczno – terapeutyczne	0	21	0	23	0	25	0	15
Razem:	683	76	554	100	724	118	353	104

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej powinien mieć charakter przejściowy. Należy zatem dążyć do jego maksymalnego skrócenia, podejmując intensywne działania umożliwiające powrót dziecka do domu rodzinnego, a jeżeli nie jest to możliwe, zmierzające do umieszczenia go w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gdy nie ma ono możliwości powrotu do rodziny biologicznej, należy dążyć do umieszczenia go w rodzinie zastępczej bądź rodzinnym domu dziecka. Rodzinne formy pieczy zastępczej stwarzają bardziej optymalne warunki dla rozwoju dziecka niż instytucjonalna piecza zastępcza.

I tak w latach 2019-2021 liczba małych dzieci, którzy opuścili instytucjonalną pieczę i zostali umieszczeni w rodzinnych formach wyniosła 259, a w I półroczu 2022 roku 24 osoby.

W przypadku dzieci, które mają uregulowaną sytuację prawną, tzn. ich rodzice nie żyją lub zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, istnieje możliwość umieszczenia dziecka w rodzinie adopcyjnej poprzez starania ośrodków adopcyjnych. Trudności w znalezieniu rodziny adopcyjnej wynikają zwykle ze starszego wieku dziecka, jego stanu zdrowia i dotychczasowych traumatycznych doświadczeń.

W latach 2019-2021 liczba małych dzieci, którzy opuścili pieczę instytucjonalną i zostali umieszczeni w rodzinach adopcyjnych wynosiła 64, a w I półroczu 2022 roku 6.

Z tego większa część to małe dzieci przebywający w Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi. Trudności w znalezieniu rodziny adopcyjnej wynikają zwykle ze starszego wieku dziecka, a także jego stanu zdrowia i dotychczasowych traumatycznych doświadczeń.

Obowiązujące przepisy prawa międzynarodowego, w tym polskiego, stanowią, iż każde dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie. Konwencja o Prawach Dziecka podkreśla w preambule, że rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju dzieci, powinna być otoczona szczególną ochroną i wsparciem tak, by mogła wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie.

W latach 2019-2021 liczba małoletnich, którzy opuścili instytucjonalną pieczę i powrócili do rodziny biologicznej wynosiła 172, a w I półroczu 2022 roku - 35.

IV. USAMODZIELNIENIE WYCHOWANKÓW

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, któremu podlegają dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Jego celem jest nauka wychowanków rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych samodzielnego, dojrzałego życia i zintegrowanie ich ze środowiskiem lokalnym.

Przygotowanie wychowanka do radzenia sobie w dorosłym życiu winno być nadrzędnym zadaniem zarówno placówek opiekuńczo-wychowawczych, jak i rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. W związku z tym należy podejmować w odpowiednim czasie szereg działań mających przygotować młodego człowieka do realiów dorosłego życia. W tym wypadku istotne jest rozpoznanie sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, społecznej i edukacyjnej wychowanka a także jego mocnych i słabych stron, szans oraz zagrożeń, a następnie ukierunkowanie jego zamierzeń i planów, celem usamodzielnienia. Proces usamodzielnienia powinien prowadzić osobę opuszczającą pieczę zastępczą do:

- zmotywowania do podjęcia samodzielnego życia,
- uniezależnienia od wpływów problemowej rodziny i dysfunkcyjnego środowiska,
- wyposażenia w umiejętność radzenia sobie z trudnościami i niepowodzeniami,
- wdrożenia w planowanie własnego życia.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że usamodzielnienie jest procesem rozłożonym w czasie, prowadzącym do uzyskania przez wychowanka samodzielności w sferze społecznej i ekonomicznej.

Wychowanek opuszczający pieczę zastępczą zostaje objęty pomocą mającą na celu jego życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

Zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osobie opuszczającej instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej, po osiągnięciu pełnoletności, przyznaje się pomoc finansową na:

- kontynuowanie nauki,
- usamodzielnienie,
- zagospodarowanie.

Pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej udziela się jej także pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz uzyskaniu zatrudnienia.

Tabela 15

Liczba wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą z tytułu usamodzielnienia w okresie I.2019 – VI.2022 (narastająco).

Lata	Rodziny zastępcze:			rodzinne domy dziecka	Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu:				
	spokrewnione	nierzawodowe	zawodowe		socializacyjnego	interwencyjnego	socializacyjnego z miejscami interwencyjnymi	rodzinnego	specjalistyczno-terapeutycznego
2019	38	23	1	6	44	0	0	5	0
2020	58	9	3	5	47	6	5	4	0
2021	55	23	7	5	26	3	0	4	1
I poł. 2022	63	6	2	3	20	1	0	6	0
Razem	214	61	13	19	137	10	5	19	1

Źródło: Analizy dokonano na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

W latach 2019-2021 oraz od stycznia do czerwca 2022 roku pieczę zastępczą z tytułu usamodzielnienia opuściło 479 wychowanków, z czego:

- 307 wychowanków opuściło formy rodzinne,
- 172 wychowanków opuściło formy instytucjonalne.

Jedną z form pomocy pełnoletnim osobom opuszczającym pieczę zastępczą, poza możliwością uzyskania lokalu z zasobu lokalowego Miasta, jest umożliwienie pobytu w mieszkaniu chronionym. Samodzielnie funkcjonujący podopieczni pieczy zastępczej mają do dyspozycji siedem mieszkań chronionych treningowych, w których zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności i sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych, w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Na terenie Łodzi w 2021 r. funkcjonowało 7 mieszkań chronionych treningowych, dysponujących łącznie 32 miejscami, w tym: 5 mieszkań publicznych i 2 mieszkania prowadzone na zlecenie Miasta przez podmiot niepubliczny.

Mieszkania chronione prowadzone przez Fundację im. Joanny Bednarczyk funkcjonowały do kwietnia 2021 roku, w następujących lokalizacjach:

- w Łodzi przy Al. Unii 18 m. 5, mieszkanie dysponujące 4 miejscami dla dziewcząt,
- w Łodzi przy ul. Więckowskiego 51 m. 16, mieszkanie dysponujące 4 miejscami dla chłopców.

Mieszkania chronione prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi znajdowały się w następujących lokalizacjach:

- Łódź, ul. Aleksandrowska 123, dysponujące 6 miejscami,
- Łódź, ul. Narutowicza 4, dysponujące 3 miejscami,
- Łódź, ul. Tuwima 33, dysponujące 4 miejscami,
- Łódź, ul. Narutowicza 12, dysponujące 6 miejscami,
- Łódź, przy ul. Narutowicza 12, dysponujące 5 miejscami.

W 2021 r. w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przebywały 34 pełnoletnie osoby. Łącznie w 2021 r. z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 34 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, z czego 8 wychowanków, którzy opuścili rodzinną pieczę zastępczą w roku sprawozdawczym. Jedna osoba, mimo wystawionej decyzji administracyjnej, nie skorzystała z pobytu w mieszkaniu.

Ponadto od dnia 1 sierpnia 2022 r. zaczęło funkcjonować Mieszkanie Chronione powstałe w strefie zrewitalizowanej w Łodzi przy ul. Gdańskiej 1, dysponujące 4 miejscami.

Od 1 września 2022 roku Miasto zleciło prowadzenie mieszkań chronionych, w drodze konkursu ofert, Fundacji „Szczęśliwej Drogi”.

Kolejne mieszkania chronione treningowe dla 12 wychowanków pieczy zastępczej zostaną oddane do użytku w 2023 roku. Zlokalizowane one będą w zrewitalizowanych kamienicach przy ul. Wschodniej 45 (4 miejsca), przy ul. Piotrkowskiej 115 (3 miejsca) i przy ul. Kilińskiego 36 (5 miejsc).

W 2021 roku Wydział Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi współpracował z Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami z siedzibą przy ul. Piotrkowskiej 21. W 2021 r. ww. podmiot kontynuował realizację projektu „Mój sposób na pracę! Kompleksowe wsparcie osób młodych z terenu całej Polski” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Dzięki projektowi 34 osoby, które opuściły pieczę zastępczą, znalazły zatrudnienie. Projekt zakładał doradztwo zawodowe, poradnictwo psychospołeczne, ocenę predyspozycji zawodowych oraz szkolenie zawodowe, w ramach którego nabywane są konkretne kwalifikacje. Uczestnicy otrzymali stypendium szkoleniowe wypłacane przez 4 miesiące (miesiąc szkolenia i 3 miesiące stażu).

V. CELE I KIERUNKI PROGRAMU

CEL I - ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

L.p.	Działanie	Wskaźnik	Wartość bazowa	Realizator	Partnerzy
I.1	Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka	Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka	Liczba osób, które zadeklarowały chęć udziału w szkoleniach	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	
I.2	Udzielanie rekomendacji dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka do uzyskania lokali z zasobów Miasta	Lokale miejskie dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka na czas sprawowania opieki nad dziećmi z pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych/prowadzących rodzinny dom dziecka, którzy wystąpili z wnioskiem o udzielenie rekomendacji	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	
I.3	Zwiększenie liczby etatów asystentów rodzin biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej o 3 w celu poprawy jakości wsparcia udzielanego rodzinom biologicznym	Etaty asystentów rodzin biologicznych	2023 – 12 etatów 2024 – 12 etatów 2025 – 12 etatów	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	
I.4	Zwiększenie liczby etatów koordynatorów/specjalistów pracy z rodziną o 3, celem poprawy jakości wsparcia udzielanego rodzinnym formom pieczy zastępczej	Etaty koordynatorów/specjalistów pracy z rodziną w rodzinnej pieczy zastępczej	2023 – 42 etaty 2024 – 42 etaty 2025 – 42 etaty	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	

I.5	Zwiększenie liczby etatów dla specjalistów o 3 celem m.in. prowadzenia indywidualnych terapii, grup wsparcia oraz zapewnienia pomocy rodzinom zastępczym i rodzicom biologicznym, którzy zgłaszają problem	Etaty specjalistów rodzinnej pieczy zastępczej	2023-14,5 etatów 2024-14,5 etatów 2025-14,5 etatów	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	
I.6	Kontynuacja kampanii „Rodzina jest dla dzieci” w tym: - Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w przekazach medialnych - Czasowa ekspozycja plakatów i dystrybucja ulotek promujących rodzicielstwo zastępcze - Prowadzenie strony i profili kampanii w mediach społecznościowych - Organizacja corocznych obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	Wystąpienia publiczne, spotkania, wywiady, webinary, podcasty, wykłady promujące rodzicielstwo zastępcze Ekspozycje i ulotki Strona internetowa Zorganizowanie uroczystości związanej z obchodami Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	2023 – 50 wystąpień i spotkań 2023 – 50 ekspozycji i 50 000 ulotek 2024 – 50 ekspozycji i 50 000 ulotek 2025 – 50 ekspozycji i 50 000 ulotek Zasięgi wyświetlenia i polubienia: 2023 – 200 000 (14 000 polubień) 2024 – 200 000 (15 000 polubień) 2025 – 200 000 (16 000 polubień) Liczba rodzin, która zgłosiła chęć udziału w obchodach Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe

CEL II- ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH, PRACOWNIKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWWCZYCH

L.p.	Działanie	Wskaźnik	Wartość bazowa	Realizator	Partnerzy
II.1	Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności i kompetencje zawodowe dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka	Szkolenie dla osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą	Liczba osób, które zadeklarowały chęć udziału w szkoleniach	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe
II.2	Organizowanie poradnictwa specjalistycznego dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w celu zachowania i wzmocnienia kompetencji oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu	Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka w celu zachowania i wzmocnienia kompetencji oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu	Liczba rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka zgłoszonych do udziału w spotkaniach	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe
II.3	Dostęp do usług poradni psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	Liczba dzieci, które zostały zgłoszone do poradni psychologiczno-pedagogicznych	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Łodzi	
II.4	Dostęp do usług Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży (ŚCZPDiM)	Poradnie, placówki objęte projektem „Przystań DiM”	Liczba dzieci, które zostały objęte wsparciem ŚCZPDiM	SPZOZ w Łodzi Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	

II.5	Priorytetowe rozpatrywanie wniosków dzieci mających uczestniczyć w turnusach rehabilitacyjnych, potrzebujących zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, dofinansowanych ze środków PFRON	Turnusy rehabilitacyjne Sprzęt rehabilitacyjny Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze Likwidacja barier architektonicznych Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych	Liczba dzieci, które skorzystały z uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, potrzebujących zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	
II.6	Umożliwienie dzieciom umieszczonym w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej udziału w zajęciach sportowo-rekreacyjnych	Zajęcia upowszechniające zajęcia sportowo-rekreacyjne	Liczba osób, które zgłaszały zainteresowanie zajęciami sportowo-rekreacyjnymi	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe
II.7	Umożliwienie dzieciom umieszczonym w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej udziału w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę	Zajęcia upowszechniające kulturę i sztukę	Liczba osób, które zgłaszały zainteresowanie udziałem w zajęciach upowszechniających kulturę i sztukę	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe
II.8	Wyprawki szkolne dla dzieci rozpoczynających edukację w 1 klasie szkoły podstawowej	Osoba, która otrzymała wyprawkę	Dzieci, które zgłosiły potrzebę otrzymania wyprawki	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe, Partnerzy sektora prywatnego
II.9	Akcja List do Św. Mikołaja - jednorazowa forma wsparcia poprzez obdarowanie dzieci z pieczy zastępczej prezentami z okazji Świąt	Osoba, która otrzymała prezent	Liczba dzieci, które napisały List do Św. Mikołaja	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe, partnerzy sektora prywatnego
II.10	Rozwijanie wolontariatu na rzecz rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	Rodzina/placówka opiekuńczo-wychowawcza objęta wsparciem wolontariusza	Liczba rodzin/ placówek zgłaszających potrzebę objęcia ich pomocą wolontariusza	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe

II.11	Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników rodzinnej pieczy zastępczej oraz dla kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym superwizji	Osoba, która ukończyła udział w szkoleniu	Liczba osób, które zadeklarowały chęć uczestnictwa	Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Łodzi - Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	
-------	--	---	--	--	--

CEL III - WSPARCIE DLA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ W PROCESIE USAMODZIELNIENIA

L.p.	Działanie	Wskaźnik	Wartość bazowa	Realizator	Partnerzy
III.1	Współpraca między instytucjami celem pozyskiwania lokali z zasobów gminy	Lokal z zasobów gminy	Liczba osób, które uzyskały prawo do zamieszkania w lokalu z zasobów gminy	Zarząd Lokali Miejskich w Łodzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	
III.2	Umożliwienie zamieszkania na czas określony w formach przejściowych - organizowanie mieszkań chronionych dla osób opuszczających pieczę zastępczą	Zakwaterowanie w mieszkaniu chronionym	Liczba osób, które złożyły wnioski o umieszczenie w mieszkaniu chronionym	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	Organizacje pozarządowe
III.3	Wsparcie młodzieży z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia poprzez możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania doświadczenia zawodowego	Szkolenia dla osób usamodzielniających się Oferty pracy dla osób usamodzielniających się	Liczba osób zgłaszających potrzebę uczestniczenia w szkoleniach Liczba osób, które otrzymały ofertę pracę	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi	Organizacje pozarządowe Sektor prywatny
III.4	Monitorowanie sytuacji wychowanków pieczy zastępczej będących w procesie usamodzielnienia	Opiekunowie usamodzielnienia Zespół ds. usamodzielnień	Ilość udzielonego wsparcia, działań dla osób w procesie usamodzielnienia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	

				Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi	
--	--	--	--	--	--

Cel IV - ZMNIJSZENIE LICZBY DZIECI W PIECZY INSTYTUCJONALNEJ

L.p.	Działanie	Wskaźnik	Wartość bazowa	Realizator	Partnerzy
IV.1	Realizacja planów zmniejszenia liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych: 1. przekształcenie placówki opiekuńczo – wychowawczej Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi dokonane w formie wyodrębnienia Domu Dziecka „Schronienie – Lniana”; 2. utworzenie 2 nowych placówek opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego, Pogotowia Opiekuńczego Nr 4 i Nr 5.	Działania mające na celu zmniejszenie liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (umieszczenia dzieci w pieczy rodzinnej, w rodzinach adopcyjnych, powroty dzieci do rodzin biologicznych)	Placówki, które wdrożyły plany zmniejszenia liczby dzieci	Placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego oraz placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o środki własne Miasta Łodzi oraz:

- fundusze rządowe,
- fundusze Unii Europejskiej,
- fundusze organizacji pozarządowych.

ZESTAWIENIE KOSZTÓW FINANSOWANIA „PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2023-2025”

Cel I: ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Działanie	2023 w PLN	2024 w PLN	2025 w PLN
Zwiększenie liczby etatów asystentów rodzin biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej o 3 w celu poprawy jakości udzielanego wsparcia rodzinom biologicznym	177 624 Zadanie: Prowadzenie Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej	180 289	180 289
Zwiększenie liczby etatów koordynatorów/specjalistów pracy z rodziną o 3, celem poprawy jakości udzielanego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej	185 616 Zadanie: Koordynatorzy Rodzinnej Pieczy Zastępczej	188 400	188 400
Kontynuacja kampanii „Rodzina jest dla dzieci”, w tym: - Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w przekazach medialnych - Czasowa ekspozycja plakatów i dystrybucja ulotek promujących rodzicielstwo zastępcze	8 000 15 000 Realizacja projektów współfinansowanych ze środków UE w zakresie polityki społecznej i ochrony zdrowia	8 000 15 000	8 000 15 000
Razem	PLN 1 169 618	391 689	391 689

Źródło: Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Cel II: ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH, PRACOWNIKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Działanie	2023 w PLN	2024 w PLN	2025 w PLN
Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności i kompetencje zawodowe dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka	1 500 Zadanie: Organizowanie szkoleń w zakresie pieczy zastępczej	1 800	2 000
Zwiększenie liczby etatów dla specjalistów o 3 celem m.in. prowadzenia indywidualnych terapii, grup wsparcia oraz zapewnienia pomocy rodzinom zastępczym i rodzicom biologicznym, które zgłaszają problem	194 256 Zadanie: Prowadzenie Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej	197 170	197 170
Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym superwizji	2 500 Zadanie: Organizowanie szkoleń w zakresie pieczy zastępczej	3 000	3 500
Razem	PLN 602 896	201 970	202 670

Źródło: Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Cel III: WSPARCIE DLA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ W PROCESIE USAMODZIELNIENIA

Działanie	2023 w PLN	2024 w PLN	2025 w PLN
Współpraca między instytucjami celem pozyskiwania lokalów z zasobów gminy	Działanie wykonywane w ramach działalności MOPS i CAPZ	Działanie wykonywane w ramach działalności MOPS i CAPZ	Działanie wykonywane w ramach działalności MOPS i CAPZ
Umożliwienie zamieszkania na czas określony w formach przejściowych - organizowanie mieszkań chronionych dla osób opuszczających pieczę zastępczą	Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą 376 209	Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą 381 852	Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą 381 852
Wsparcie młodzieży z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia poprzez możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania doświadczenia zawodowego	Środki pozyskiwane z zewnętrznych źródeł finansowania	Środki pozyskiwane z zewnętrznych źródeł finansowania	Środki pozyskiwane z zewnętrznych źródeł finansowania
Monitorowanie sytuacji wychowanków pieczy zastępczej będących w procesie usamodzielnienia	Działanie wykonywane w ramach działalności MOPS i CAPZ	Działanie wykonywane w ramach działalności MOPS i CAPZ	Działanie wykonywane w ramach działalności MOPS i CAPZ
Razem	PLN 1 139 913	376 209	381 852

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

Cel IV: ZMNIEJSZENIE LICZBY DZIECI W PIECZY INSTYTUCJONALNEJ

Działanie	2023 w PLN	2024 w PLN	2025 w PLN
<p>Realizacja planów zmniejszenia liczby dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:</p> <p>1. przekształcenie placówki opiekuńczo – wychowawczej Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi dokonane w formie wyodrębnienia Domu Dziecka „Schronienie – Lniana”;</p> <p>2. utworzenie 2 nowych placówek opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego, Pogotowia Opiekuńczego Nr 4 i Nr 5.</p>	<p>1. Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Dom Dziecka „Schronienie – Lniana”: 3 341 341</p> <p>2. Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Pogotowia Opiekuńczego Nr 5: 1 492 808</p> <p>Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Pogotowia Opiekuńczego Nr 4: nie ma możliwości oszacowania kosztów utrzymania placówki z uwagi na fakt, iż Pogotowie nie rozpoczęło swojej działalności.</p>	<p>1. Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Dom Dziecka „Schronienie – Lniana”: 3 391 464</p> <p>2. Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Pogotowia Opiekuńczego Nr 5: 1 515 200</p> <p>Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Pogotowia Opiekuńczego Nr 4: nie ma możliwości oszacowania kosztów utrzymania placówki z uwagi na fakt, iż Pogotowie nie rozpoczęło swojej działalności.</p>	<p>1. Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Dom Dziecka „Schronienie – Lniana”: 3 391 464</p> <p>2. Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Pogotowia Opiekuńczego Nr 5: 1 515 200</p> <p>Planowany budżet placówki opiekuńczo – wychowawczej Pogotowia Opiekuńczego Nr 4: nie ma możliwości oszacowania kosztów utrzymania placówki z uwagi na fakt, iż Pogotowie nie rozpoczęło swojej działalności.</p>
Razem	PLN 14 647 477	4 834 149	4 906 664

Źródło: Dane przekazane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

Razem Cel I, II, III i IV: 17 559 904 PLN

VII. Monitorowanie i ewaluacja „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025”

Powyższy Program wyznacza cele oraz kierunki a także sposoby ich realizacji w oparciu o założenia ustawy. Realizacja zadań zawartych w Programie ma charakter otwarty, dlatego też istnieje możliwość korygowania programu w przypadku, gdy pojawią się nowe możliwości lub nastąpi identyfikacja nowych potrzeb.

Ocena stopnia realizacji wynikających z Programu działań wymaga powołania **Zespołu ds. Monitorowania Programu**, który będzie to czynił w oparciu o analizę przypisanych do zadań wskaźników. Sporządzenie rocznych sprawozdań odbywać się będzie w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Łodzi oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Sprawozdania roczne, sporządzane przez poszczególnych realizatorów, przedkładane będą koordynatorowi Programu, tj. Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łodzi, który na ich podstawie sporządzać będzie sprawozdanie zbiorcze.

Ewaluacja Programu będzie prowadzona w trakcie realizacji, jak i po jego zakończeniu.

Raport dotyczący okresowej realizacji Programu będzie przedstawiony w corocznych sprawozdaniach.

Podstawowym kryterium dokonania oceny będą wskaźniki realizacji zadań, które bezpośrednio odnoszą się do oczekiwanych efektów zadań. Dane potrzebne do monitorowania i ewaluacji Programu zbierane będą przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi.

**Formularz
konsultacyjny projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Łodzi na lata 2023-2025”**

- 1) Proszę o wyrażenie swojej opinii na temat projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”.

Proszę zaznaczyć znakiem „X” swój wybór we właściwym polu.

a) zdecydowanie pozytywna	
b) pozytywna	
c) negatywna	
d) zdecydowanie negatywna	
e) trudno powiedzieć	

Uzasadnienie opinii:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 2) Czy Pani/Pan chciałaby/chciałby zmodyfikować projekt „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025” poprzez zmianę, usunięcie lub dodanie propozycji.

a) tak

b) nie

c) trudno powiedzieć

Proszę podkreślić wybraną odpowiedź, a w przypadku wybrania **odpowiedzi a** – uzupełnić poniższą tabelę.

Lp.	Propozycje modyfikacji (proszę wskazać punkty projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”, których zmiana dotyczy i opisać treść propozycji)	Uzasadnienie
1.		
2.		
3.		

3) Inne propozycje i opinie do projektu „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2023-2025”.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy za udział w konsultacjach społecznych.